

Uvod

Bez prirode nema ni rada. Covek pokusava na sve moguće nacine da prirodno zameni vestackim. Covek je od prirode ziveo, zivi i ziveće. Osnova covekovog rada je priroda.

U nasem svkaodnevnom jeziku rec „rad“ oznacava vise raznolikih stvari: oznacava, „ delovanje, „ ne samo zivih aktera vec i „ nezivih, „ stvari(„rad masine, „, oznacava neki „ proizvod, „ („ umetnicki rad“), „ oznacava” napor, „ („ tezak rad“). To govori samo o jednom vidu teskoca koje valja savladati u nastojanju da se precizira „ ljudski rad kao osnovni predmet sociologije rada. Medjutim ukoliko se ne nastoji dati neko sasvim novo, originalno, neproblematično i zaokruženo odredjenje ljudskog rada, može biti upotrebljiv i Marksov text iz Kapitala(1978), u kome se ljudski rad odredjuje kao „ proces izmedju coveka i prirode, proces u kome covek svojom sopstvenom aktivnoscu omogucuje, regulise i nadzire svoju razmenu materije sa prirodom. Prema prirodnoj materiji on sam istupa kao prirodna sila. On pokrece prirodne snage svoga tela , ruke i noge, glavu i saku da bi prirodnu materiju prilagodio sebi u obliku upotrebljivom za njegov zivot, „. Iz sireg Marksovog razmatranja ljudskog rada valjalo bi svakako izdvojiti sledeca vazna zapazanja:

- Da je rad aktivnost proizvodjenja stvari upotrebljivih za covekov zivot , i to delanjem koje proizilazi iz coveka samog;

-Da je rec o svesnoj („ osmisljenoj, „) i svrhovitoj delatnosti ;

-Da je rad i u svom najjednostavnijem obliku „ stvaralacka „ delatnost jer znaci stvaranje neceg sto u datom obliku ne postoji u prirodi i to po „ meri coveka“;

-Da je rad „ drustvena delatnost” , cak kada covek dela i kao pojedinac , jer vec sami elementi rada , pre svega sredstva za rad, proces rada, ali i „ predmeti rada” nose pecat datog drustva i uvode coveka posredno ili neposredno u odredjeni drustveni odnos prema drugim ljudima.

Rad coveka kao „ drustvenog bica, „ morao bi da bude pojmovno tako odredjen da je moguće njegovo razlikovanje od drugih covekovih aktivnosti koje nisu „ rad” . Takve su mnoge duhovne aktivnosti coveka (recimo molitva npr.) , kao i psiho-fizioloske aktivnosti (spavanje npr.), koje ne rezultiraju „ proizvodima” vec su izraz osobenog covekovog „ bivstvovanja, „ . Do duse i “ rad, „ pogotovo u Marksovom znacanju „ prakse, „ kao samostvaralacke ljudske delatnosti , jeste i nacin iskazivanja i izraz biti coveka kao coveka . Covek kao „ vrsta, „ dolazi radom do, „ stvari, „ neophodnih za njegovu ljudsku egzistenciju .

Zbog cinjenice da se rad javlja kao “ proizvodjenje stvari” upotrebljivih za ljudski zivot , prisutna je naglasena sklonost poistovećivanja “ rada “ i “ proizvodnje, „ , kao i svodjenja, „ rada, „ na „ proizvodni rad, „ . U najsirom znacanju” rad kao “ stvaranje” mogao bi oznacavati sve one ljudske delatnosti koje se oznacavaju i kao “ proizvodnja” .

Mnoge pojave kojima se sociologija do sada bavila nastale su unutar datog novovekovnog oblika rada, posebno onog rada koji odredjujemo kao industrijski rad.

Iz cinjenice da iz izvornog znacjenja reci „ rad” u Evropskim jezicima (engleski- labour, francuski- travail, nemacki- arbeit, ruski-trud) , proizilazi slika muke, tegobe, moguće je razumeti dugo vladajuci opsti stav izbegavanja rada, pa i prepustanja rada samo nekim (“ jadrnijim „) clanovima drustva .

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com